

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8Csp/19/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200721
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623200721.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, zastúpenej Centrom správnej pomoci Košice, IČO: 51 847 124, Tomášikova 147/3, Košice, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION a.s., IČO: 47 967 692, Vajnorská 100/A, Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.300,- eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.300,- eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa má n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovanému, o výške ktorých rozhodne súd samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 08.02.2023 domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať jej bezdôvodné obohatenie vo výške 2.300,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť trovy konania.

2. Žalobu odôvodňovala tým, že s právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou Poštová banka a.s. žalobkyňa uzavrela úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcem na poskytnutie finančných prostriedkov. Ide o formulárovú, typovú, predtlačенú spotrebiteľskú zmluvu - Zmluvu o úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 01.08.2007. Na jej základe bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 50.000,- Sk, t.j. 1.659,70 eur, ktorý mala splácať 50-timi pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 1.684,- Sk, t.j. 55,90 eur, pri úrokovej sadzbe 23% p.a. a výške RPMN 25,58%, pričom celková výška nákladov na poskytnutý úver bola 28.669,53 Sk, t.j. 951,65 eur. Predmetná zmluva bola uzatvorená v zmysle ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže žalobkyňa mesačné splátky dohodnuté v zmluve neplatila riadne a včas, pretože sa dostala do zlej finančnej situácie, veriteľ bez toho, aby s ním bola možná akákoľvek dohoda vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a svoj nárok si uplatnil žalobou na Stálom rozhodcovskom súde, pričom v priebehu rozhodcovského konania pohľadávku postúpil na cyperskú spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, ktorá ju ďalej postúpila spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o.. Následne Stály rozhodcovský súd vydal dňa 15.07.2011 rozhodcovský rozsudok sp.zn. IBB0610167, ktorým žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.468,44 eur od 02.04.2010 do zaplatenia istiny, úrok vo výške 23,00% ročne zo sumy 1.468,44 eur od 02.04.2010 do zaplatenia istiny, úrok z omeškania vo výške 9,00% ročne zo sumy 1.468,44 eur od 02.04.2010 do zaplatenia istiny, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania vo výške 125,85 eur a 670,81 eur, sumu dlžných poplatkov vo výške 48,68 eur a náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 92,55 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Celé rozhodcovské konanie prebiehalo mimo vedomosti žalobkyne o ňom a mimo vôle žalobkyne podrobiť sa takémuto

konaniu. Taktiež predmetný rozhodcovský rozsudok žalobkyňi nikdy nebol doručený. Na základe návrhu oprávneného na podklade exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku zo dňa 15.07.2011, sp.zn. IBB0610167, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. so sídlom v Bratislave súdny exekútor JUDr. Rudolf Dulina požiadal o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Poverenie na vykonanie exekúcie vydal Okresný súd Spišská Nová Ves pod č.5810*065495 dňa 07.02.2012, sp.zn. 16Er/638/2011. Predmetný nárok právneho nástupcu veriteľa spoločnosti BENCONT COLLECTION a.s., ktorá sa zlúčila so spoločnosťou PRO CIVITAS s.r.o., žalobkyňa od určitého času splácala po dohode so súdnym exekútorom v mesačných splátkach vo výške 100,- eur. Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením sp.zn. 16Er/638/2011-54 zo dňa 26.05.2021 vyhlásil exekúciu vedenú u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Dulinu, Exekútorský úrad Michalovce, so sídlom L. Štúra 12, 070 01 Michalovce, pod č.k. EX 3795/11, na návrh oprávneného BENCONT COLLECTION, a.s., o vymożenie uloženej povinnosti istiny 1.468,44 eur s prísl., za nepripustnú a exekúciu zastavil. V konaní o zastavení exekúcie bolo preukázané a judikované, že žalovaný nedojednal so žalobkyňou ako dlžníčkou rozhodcovskú doložku platne, že sa prieči dobrým mravom a dobrým mravom tak odporuje aj výkon práv a povinností z nej a teda bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok. Žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil, keď od nej prijal prostredníctvom súdneho exekútora plnenie bez právneho dôvodu na základe neplatnej rozhodcovskej doložky. Na základe toho sa rozhodla žalobou žiadať o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.300,- eur, napriek tomu, že v zmysle konečného vyúčtovania exekúcie na pohľadávku oprávneného a na trovy oprávneného zaplatila dokopy 3.305,47 eur, o ktoré sa preukázateľne žalovaný obohatil a na odmenu exekútora a DPH ďalších 961,19 eur, čo je výška škody, ktorú jej oprávnený svojim konaním spôsobil.

3. Začiatkom roku 2021 sa žalobkyňa dozvedela, že je možné, že predmetná zmluva o úvere obsahuje nesprávne vypočítanú výšku RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo môže spôsobiť jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť a taktiež, že obsahuje množstvo zmluvných podmienok, ktoré sú spôsobilé byť určené ako neprijateľné zmluvné podmienky, ktorými sú napr. dohoda o zrážkach zo mzdy, rozhodcovská doložka, zmluvná pokuta, viazanosť Obchodnými podmienkami a mnohé ďalšie. Žalobkyňa má zato, že jedným z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, aj v zmysle ustanovení § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť. Ročná percentuálna miera nákladov je tak indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Vyjadruje celkovú úrokovú mieru úveru, pretože musí zohľadňovať nielen úrok úveru, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. V predmetnej zmluve o úvere je uvedená ročná percentuálna miera nákladov 25,58% a celková výška nákladov na poskytnutý úver 28.669,83 Sk (951,65 eur). Zo zmluvy však nevyplýva, akým spôsobom veriteľ dospel k výpočtu výšky celkových nákladov a teda aj výpočtu hodnoty RPMN, pretože pri výške splátky úveru 1.684,- Sk (55,90 eur), vynásobenej počtom mesiacov splácania úveru 50 by celková čiastka úveru činila 84.200,- Sk (2.794,93 eur), teda po odpočítaní výšky poskytnutého úveru 50.000,- Sk (1.659,70 eur) by celková výška nákladov činila 34.200,- Sk (1.135,23 eur) a nie 28.669,83 Sk (951,65 eur) ako je to uvedené v zmluve. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, keďže celková výška nákladov na poskytnutý úver je v zmluve uvedená nesprávne a z tejto vychádza výpočet RPMN (§2 písm. d) zákona 258/2001 Z.z.), teda v predmetnej zmluve o úvere je nesprávne uvedený aj údaj o hodnote RPMN. Keďže ročná percentuálna miera nákladov a výška celkových nákladov uvedených v zmluve o úvere sú uvedené nesprávne, v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľky, pozerá sa na ne, ako by v zmluve absentovali a teda v zmysle ustanovení §4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch to má za následok, že predmetný úver poskytnutý žalovanej právny predchodcom žalobcu sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedeného má žalobkyňa zato, že jej žaloba na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.300,- eur je plne dôvodná, keďže na začiatku predmetného zmluvného vzťahu pôvodnému veriteľovi plnila a to celkovo čiastku najmenej vo výške 700,- eur a teda hmotnoprávny nárok veriteľa z predmetnej zmluvy pri jej bezúročnosti a bezpoplatkovosti mohol byť najviac 1.000,- eur a núteným výkonom rozhodnutia jeho právneho nástupcovi zaplatila 3.305,47 eur.

4. Súd vo veci vydal platobný rozkaz č.k. 8Csp/19/2023 - 28 dňa 14.03.2023, voči ktorému žalovaný podal odpor.

5. Žalovaný v odpore uviedol, že nesúhlasí s argumentáciou žalobkyne, podľa ktorej svoj žalobný nárok odôvodňuje titulom bezdôvodného obohatenia, nakoľko zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorú

uzatvorila s pôvodným veriteľom - Poštovou bankou, a.s. vyhodnotila ako bezúročnú a bez poplatkov a z uvedeného dôvodu na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, nakoľko žalobkyňa plnila viac ako len pôvodne požičanú istinu. Dôvodom, pre ktorý žalobkyňa vyhodnotila úver ako bezúročný a bez poplatkov je, že v zmluve o úvere má byť nesprávne uvedená celková výška a RPMN. Žalovaný uvádza, že v zmluve o úvere je správne uvedená aj výška celkových nákladov aj RPMN. Avšak je potrebné podotknúť, že žalobca si zvolil komplexný súbor poistenia, ktorý ovplyvnil uvedené údaje. V danom prípade išlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, pričom do celkových nákladov úveru sa s poukazom na ust. § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch nezapočítavajú poplatky za nepovinné poistenie k úveru, tzn., že ak na získanie úveru nebolo poistenie povinné, poplatok za poistenie nemá byť započítaný do celkových nákladov spojených s úverom. Do celkových nákladov sa poplatok za poistenie úveru započíta, len ak je poistenie povinné na získanie úveru, resp. na získanie za ponúkaných podmienok. V prípade zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným nebol poplatok za poistenie zarátaný do celkových nákladov, nakoľko žalobkyňa uzavrela zmluvu o poskytnutí doplnkovej služby poistenia úveru, pričom táto nebola podmienkou na získanie úveru alebo získanie za ponúkaných podmienok. Na základe uvedeného je správne uvedená aj celková výška nákladov spojených s poskytnutím úveru ako aj je správne uvedená výška RPMN. Žalovaný uvádza, že výška nákladov je nižšia ako uviedla pri svojom výpočte žalobkyňa, teda nie je v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, ale naopak v jeho prospech. Žalovaný tiež uviedol, že miera ochrany spotrebiteľa má svoje limity a nemôže byť absolútna, nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. K argumentácii žalobkyne, že zmluva o úvere obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, žalovaný podotýka, že tento právny záver je len subjektívnym tvrdením žalobkyne a predmetný záver nebol konštatovaný žiadnym súdnym rozhodnutím. Žalovaný zároveň vznáša námietku premlčania žalobného nároku, nakoľko pri bezdôvodnom obohatení je stanovená premlčacia doba 2 roky, resp. objektívna 3 roky, od kedy sa oprávnený subjekt dozvedel o bezdôvodnom obohatení a o zodpovednom subjekte. Z uvedeného dôvodu sú platby, ktoré vykonala žalobkyňa v prospech žalovaného viac ako dva roky pred podaním žaloby premlčané a žalobný nárok nie je dôvodný. Žalobkyňa nemôže žiadať všetky vykonané platby, nakoľko viaceré z nich boli vykonané viac ako dva roky pred podaním žaloby a tieto sú premlčané.

6. Uznesením č.k. 8Csp/19/2023-36 zo dňa 23.03.2023 bol platobný rozkaz č.k. 8Csp/19/2023-36 zo dňa 14.03.2023 zrušený.

7. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odporu doručenom tunajšiemu súdu dňa 20.04.2023 uviedla, že má zato, že žalovaný nijakým relevantným dôkazom nevyvrátil jej tvrdenia o nesprávne uvedenej výške RPMN v jej neprospech, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru. Žalobkyňa pri poskytovaní predmetného úveru právnym predchodcom žalobcu musela v zmluve o úvere si vybrať jednu z možností poistenia schopnosti splácať úver a to buď možnosť A) základný súbor poistenia alebo možnosť B) komplexný súbor poistenia. Možnosť odmietnuť poistenie na výber nemala. Taktiež nikde v zmluve uvedené nie je, že by malo ísť dobrovoľnú resp. doplnkovú službu. To, či došlo reálne ku uzatvoreniu poistnej zmluvy žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal a žalobkyňa si nepamätá, či poistnú zmluvu alebo splnomocnenie na jej uzatvorenie podpísala. Z úverovej zmluvy podpísanej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou nie je zistiteľné, či a v akej výške platila resp. mala žalobkyňa platiť poplatok za uzatvorenie poistenia. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania, žalobkyňa má zato, že nie je dôvodná v celom rozsahu. V prejednávanej veci je nepochybné, že žalobkyňa nemala vedomosť, že žalovanému prostredníctvom súdneho exekútora poskytuje aj plnenia, na ktoré mu nevznikol nárok v zmysle ustanovení zákona č.258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, aj v súvislosti s tým, že nevedela ani to, že plní na základe rozhodcovského rozsudku, pričom rozhodcovská doložka ako neprijateľná zmluvná podmienka bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý by mohol byť exekučným titulom, na základe čoho došlo ku vyhláseniu exekúcie za neprípustnú a k jej zastaveniu. A teda žalobkyňa nadobudla skutočnú vedomosť o tom, že sa žalovaný na jej úkor bezdôvodne obohatil v čase po právoplatnosti uznesenia o zastavení exekúcie sp.zn. 16Er/638/2011-54 zo dňa 26.05.2021, voči ktorému oprávnený, v tomto konaní žalovaný, nepodal opravný prostriedok a teda v dvojročnej subjektívnej lehote, keďže žalobu podala 08.02.2023. Čo sa týka námietky premlčania žalovaného v objektívnej premlčacej lehote,

žalovaný zjavne nepostrehol, že zásadné stanovisko k plynutiu premľacej lehoty vyslovil Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 22.04.2021 vo veci C-485/19. Podľa tohto rozsudku, zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok sa vzťahuje trojročná premľacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Žalobkyňa poukázala napr. na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.02.2022 sp.zn. 7Cdo/268/2021 uverejnené pod číslom R15/2022 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č.2/2022, ktorý judikoval v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia v lehote viac ako 3 roky, kedy na prejednávany prípad aplikoval 10 ročnú premľaciu lehotu bez skúmania zavinenia.

8. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 15.06.2023. Pojednávanie sa nezúčastnila žalobkyňa, ktorej neúčast' ospravedlnila jej právna zástupkyňa ani žalovaný, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil dňa 07.06.2023. Súd preto v zmysle § 180 C.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

9. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením sa obsahom zmluvy o úvere zo dňa 31.07.2007, vyúčtovaním exekúcie zo dňa 23.06.2021, súdnym spisom sp.zn. 16Er/638/2011, výsluchom strán sporu a s obsahom ďalších v spise pripojených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

10. V konaní bolo zistené, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 31.07.2007, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 eur) so splatnosťou úveru 50 mesiacov pri výške mesačných splátok 1.684,- Sk (55,90 eur) splatných k 11. dňu v mesiaci, ročnou úrokovou sadzbou 23% a RPMN 25,58%, celkovej výške nákladov za poskytnutý úver 28.669,53 Sk (951,65 eur). Tieto skutočnosti vyplývajú zo samotnej zmluvy o úvere, ako aj z podania žalobkyne.

11. Podľa vyjadrenia žalobkyne bola na úver splatená suma 700,- eur, túto skutočnosť žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval, preto ju súd považoval za nespornú.

12. V rámci exekučného konania podľa vyúčtovania súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Dulinu zo dňa 23.06.2021 bola v prospech žalovaného vymožená suma 3.305,47 eur, z toho na pohľadávku oprávneného (v tomto konaní žalovaného) suma 2.514,91 eur a na jeho trovy suma 790,56 eur.

13. Celkovo teda žalobkyňa uhradila sumu 4.005,47 eur.

14. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 26.05.2021, sp. zn. 16Er/638/2011-54, bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú a ako neprípustná bola exekúcia zastavená. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. IBB0610167 zo dňa 14.07.2011, Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a.s. na podklade ktorého bola vedená aj exekúcia súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Dulinom, Exekútorsky úrad Michalovce, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda ako taká je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatnou.

15. Podľa ustanovenia § 52 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa ustanovenia § 52 odsek 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

20. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčuje, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

22. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

23. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

24. Podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie za 10 rokov odo dňa kedy k nemu došlo.

25. Podľa § 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme; zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

26. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

27. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) a g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

28. V tejto právnej veci žalobkyňa odvodzuje právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z.. Na základe tohto ustanovenia označila úverovú zmluvu ako bezúročnú a bezpoplatkovú. Bezdôvodné obohatenie predstavuje rozdiel medzi tým, čo žalobkyňa doposiaľ plnila žalovanému (700,- eur na začiatku zmluvného vzťahu so žalovaným a 3.305,47 eur v exekučnom konaní) a hmotnoprávnym nárokom veriteľa pri bezúročnosti a

bezpoplatkovosti úverovej zmluvy (1.000,- eur), pričom si žalobkyňa uplatňuje bezdôvodné obohatenie vo výške 2.300,- eur.

29. Súd teda skúmal bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverovej zmluvy, na ktorých spočíva uplatnený nárok.

30. Medzi stranami sporu nie je sporné, že uzatvorená úverová zmluva ako právny vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom predstavuje spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zároveň spadá aj pod charakteristiku spotrebiteľského úveru upraveného zákonom č. 258/2001 Z. z.

31. Zákon č. 258/2001 Z. z. ustanovil osobitné náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy tak, aby za účelom odstránenia faktickej nerovnováhy bol spotrebiteľ účinným spôsobom informovaný o podmienkach spotrebiteľského úveru a vedel lepšie, ako pri nespotebiteľskej úverovej zmluve posúdiť všetky právne dôsledky vyplývajúce pre neho z uzatvorenej úverovej zmluvy. Niektoré ustanovené náležitosti zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie v písomnej forme sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankciou pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu.

32. V zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2007 je uvedená ročná percentuálna miera nákladov 25,58 %. Do výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov boli zahrnuté splátky istiny úveru a úrokov. Podľa zmluvy celková výška nákladov za úver predstavuje sumu 28.669,53 Sk (951,65 eur). Spolu podľa zmluvy by mala tak žalobkyňa za úver vrátane sumy poskytnutého úveru 50.000,- Sk (1.659,70 eur), uhradiť sumu 78.669,53 Sk (2.611,35 eur). Prepočtom výšky mesačnej splátky uvedenej v zmluve vo výške 1.684,- Sk (55,90 eur) počtom splátok 50 by žalobkyňa za úver mala uhradiť sumu 84.200,- Sk (2.794,93 eur) a teda celkové náklady tak predstavujú sumu 34.200,- Sk (1.135,23 eur). Je teda zrejmé, že rozdiel t.j. suma 183,58 eur predstavuje splátky poistného. Splátky poistného mali byť uhrádzané žalobkyňou počas celej doby trvania úverového vzťahu. Táto suma však do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov zahrnutá nebola.

33. Poplatok za poistenie úveru bola pritom žalobkyňa podľa zmluvy povinná uhrádzať počas celého trvania úverového vzťahu a súd z dokazovania má za to, že v danom prípade platenie poistného sa stalo nevyhnutnou súčasťou úveru potom, čo došlo medzi predchodcom žalovaného a žalobkyňou k dohode o poistení úveru. Vzhľadom k tomu poistné malo byť zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov. Okrem toho žalobkyňa v zmluve, ktorá bola formulovaná a vopred pripravená predchodcom žalovaného, nemala možnosť vyznačenia skutočnosti, že nežiada poistenie schopnosti úver splácať. Mohla vyznačiť len to, či žiada základný súbor poistenia alebo komplexný súbor poistenia. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že poistenie úveru nebolo povinné, v zmluve sa mala nachádzať aj kolónka, že spotrebiteľ poistenie nežiada.

34. Z informatívnej interaktívnej kalkulačky dostupnej v elektronickom Registri súdu na výpočet RPMN v prípade dátumu pôžičky uzatvorenej dňa 31.07.2007, pri výške pôžičky v sume 50.000,- Sk (1.659,70 eur) pri splácaní v mesačných splátkach, pri počte splátok 50, výške splátok 1.684,- Sk (55,90 eur), je RPMN stanovené na 30,32 %, pričom v zmluve je výška RPMN uvedená 25,58 %, čo je v neprospech spotrebiteľa.

35. Okrem všeobecných náležitostí musí úverová zmluva obsahovať najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov. RPMN je podľa preferencie zákonodarcu natoľko dôležitým údajom pre spotrebiteľa, že jej neuvedenie sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Po preskúmaní Zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami sporu súd dospel k záveru, že predmetná zmluva nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože nie je v nej uvedená správne ročná percentuálna miera nákladov. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spojené s úverom a do jej výpočtu sa zahŕňa nielen výška úrokovej sadzby, ale aj výška ostatných poplatkov spojených s úverom a pre spotrebiteľa ide o najdôležitejší údaj, keďže mu umožňuje najjednoduchšie porovnanie ceny jednotlivých spotrebiteľských úverov. Ročná percentuálna miera nákladov musí byť presne určená už v zmluve o úvere. V úverovej zmluve ďalej absentuje počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, takže úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

36. Súd sa zaoberal aj žalovaným vznesenými námietkami premlčania a konštatuje, že nárok žalobkyne nie je premlčaný.

37. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/6/2022, bod 12 odôvodnenia, podľa ktorého je potrebné postupovať v zmysle interpretačných záverov formulovaných v rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.4.2021 vo veci C-485/19, LH proti Profi Credit Slovakia s.r.o. a právneho názoru vyjadreného v recentnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 zo dňa 28.9.2021, v ktorom dovolací súd riešil právnu otázku (v dovtedajšej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR neriešenú) začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v skutkovo obdobnej veci bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov. V uznesení sp. zn. 5Cdo/29/2021 Najvyšší súd SR v dovolateľkou nastolenej právnej otázke akcentoval špecifickosť situácie vzniknutej a vyvolanej osobitosťou právnej úpravy spotrebiteľského práva a uviedol, že "aj v tejto špecifickej situácii je pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa §107 ods. 1 Občianskeho zákonníka potrebné skúmať okamih, kedy oprávnený subjekt, t.j. spotrebiteľ nadobudol skutočnú vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedol na účet žalovaného určitú čiastku, resp. čiastky, ktoré nebol povinný zaplatiť. Bez tejto vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou je (bolo) plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami dohodnutými v zmluve, ktorej návrh riadne a podľa dôvery spotrebiteľa v súlade so zákonom vypracoval veriteľ - dodávateľ ponúkajúci svoj produkt". "Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby možno spájať s okamihom (reálnym momentom), v ktorom si žalobca musel byť vedomý toho, že bez existujúceho právneho dôvodu plnenia previedol na účet žalovaného vyššiu čiastku. Významné nie je, či oprávnený subjekt má právne znalosti, aby bol subjektívne schopný posúdiť tieto skutkové okolnosti a zistiť, že zmluva, podľa ktorej plnil, je neplatná. Nejde o vedomosť právnej kvalifikácie podľa §107 Občianskeho zákonníka, ale o znalosť skutkových okolností, z ktorých možno zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie vyvodiť. Nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o získaní tohto bezdôvodného obohatenia dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti prípadne aj skôr". Najvyšší súd SR pripomenul závery formulované v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 16.1.2013, v zmysle ktorých starorímsky princíp "vigilantibus iura scripta sunt" (práva patria bdelym) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo 9/2012). Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských vzťahov realite praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu". Na základe uvedených východísk v skutkových okolnostiach tam posudzovanej veci dovolací súd individualizoval reálny moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo 121/2009) tak, že týmto momentom podľa názoru dovolacieho súdu je porada, ktorú absolvovala ako priemerná spotrebiteľka - fyzická osoba so svojou právnou zástupkyňou, kedy sa dozvedela o rozpore niektorých jednotlivých dojednaní zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou; túto vedomosť je potrebné odlišovať od znalosti právnej kvalifikácie plnenia poskytnutého žalobkyňou nad rámec základnej sumy úveru ako bezdôvodného obohatenia.

38. V posudzovanej veci skutkové okolnosti podstatné pre nadobudnutie skutočnej vedomosti o vzniku bezdôvodného obohatenia a zodpovednosti žalovanej v dôsledku nedostatkov zmluvy o úvere, sa žalobkyňa preukázateľne dozvedela dňa 28.05.2021 z uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16Er/638/2011-54 zo dňa 26.05.2021, ktorým bola exekúcia vedená na jej majetok v prospech žalovanej vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Keďže žalobu podala na súde dňa 08.02.2023, nárok zo zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie uplatnila včas pred márnym uplynutím dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, ktorá uplynula 26.05.2023. Iná rozhodujúca skutková okolnosť, od ktorej bolo možné vyvodiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, v konaní nevyšla najavo a keďže dôkazné bremeno preukázania skutočností, že subjektívna premlčacia doba vôbec začala plynúť a že uplynula pred uplatnením nároku na súde, zaťažovalo v spore žalovanú, ktorá v rámci svojej procesnej obrany v konaní vzniesla námietku premlčania, z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalovanou v tomto smere súd uzavrel, že námietka premlčania vznesená žalovanou je nedôvodná, pokiaľ bola založená na uplynutí subjektívnej premlčacej doby.

39. V zmysle záverov vyplývajúcich z rozsudku Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.4.2021 vo veci C-485/19, LH proti Profi Credit Slovakia s.r.o. v danej veci ide o prípad, kedy nemožno aplikovať objektívnu trojročnú premlčaciu dobu v zmysle právnej úpravy v ust. § 107 ods. 2 OZ, ktorá odporuje článku 47 Charty a právu žalobkyne ako spotrebiteľa na účinný prostriedok súdnej ochrany, nakoľko "existuje zanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať svojich práv priznaných právom Únie (keď k premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 107 ods. 2 OZ dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ sám nie je schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá alebo keď nevedel o nekalej povahe zmluvnej podmienky). Potrebné je zohľadniť znevýhodnené postavenie spotrebiteľa, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach" (body 61 až 63 cit. rozsudku ESD). V kontexte týchto interpretačných záverov súd v danej veci zohľadnil možnosť, že žalobkyňa nevedela, resp. nebola informovaná o svojich právach vyplývajúcich zo smernice 93/13 a nepoznala ich rozsah, pričom je nesporné, že na návrh žalovanej na jej majetok bola počas dlhého obdobia (od roku 2011 do 26.05.2021) nezákonne vedená exekúcia na podklade neplatnej rozhodcovskej doložky a rozhodcovského rozsudku ako nespôsobilého exekučného titulu, ktorá bola vyhlásená za neprípustnú a zastavená uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 16Er/638/2011-54 zo dňa 26.05.2021. Za týchto skutkových okolností začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty súd posudzoval momentom úhrady poslednej splátky úveru zaplatenej, resp. vymoženej v exekúcii dňa 15.02.2021, a preto podľa názoru súdu ku dňu podania žaloby ani táto lehota neuplynula.

40. Rozsah žalobkyňou požadovaného plnenia, resp. výška finančných prostriedkov exekvovaných v rámci nezákonne vedenej exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku ako nespôsobilého exekučného titulu (vydaného na základe neplatnej rozhodcovskej doložky) z majetku žalobkyne nad rámec žalovanou poskytnutého úveru, žalovaná v konaní nespochybnila. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že prijatím plnenia vo výške 2.300,- eur nad rámec poskytnutých peňažných prostriedkov sa žalovaná na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatila, a preto žalobkyňa sa dôvodne domáha voči žalovanej vydania takto získaného bezdôvodného obohatenia, v súlade s ust. § 456 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

41. Podľa § 255 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Podľa § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, o nároku náhrady trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

43. V danej právnej veci žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto jej vznikol nárok na náhradu trov konania, o výške trov sa však bude rozhodovať samostatným uznesením súdu prvej inštancie, ktoré vydal vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.